

Adi esélyt!

„...gördülékeny, van
fénye, viszi az embert.
Beszippantott
a történet.
Egyszerre hétköznapi
és drámai.”

– Kovács Juli

finep
selection

B Á L I N T E R I K A

B Á L I N T E R I K A

Adj esélyt!

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2018

I. rész

Adorján

A HOSSZÚ KOCSISOR MEGADÓAN ARASZOLT a reggeli csúcsban a kereszteződés felé, amikor a motorzaj álmos zümmögésébe hirtelen fémesen sikító hang hasított.

Adorján ösztönösen a fékre lépett.

Csattanást hallott, lökést érzett. Valaki hátulról beléshaladt. Adorján előrezuhant, mellkasa a kormányhoz csapódott. Egy pillanatra megsédült, gondolatai szétszaladtak, aztán levegőhöz jutott, kitisztult a feje. Az első, röpké érzése a bosszúság volt az ütközés várható következményei miatt, és csak ezután tudatosult benne a gerincén végignyilalló fájdalom.

De amikor kiszállt a kocsiból, nem törődött se a hátával, se az autóval, és nem figyelt a mögötte lévő járműből kiszálló, mentegetőző férfira sem. Az útkereszteződésben egy ferdén álló, sötét autót látott, előtte pedig, egy formáját vesztett kerékpár mellett mozdulatlan test hevert ijesztő pózban, akár egy élettelen rongybábu.

Azonnal megszólalt benne az orvos, és sietős léptekkel elindult feléjük.

A balesetet okozó Audi mellett egy szőke nő állt, és monoton hangon ismételte:

– Hirtelen eléм jött, nem tudtam megállni, hirtelen eléм jött, nem tudtam megállni...

Sokkos állapotban van, futott át Adorján fején.

De nem volt ideje a nővel foglalkozni.

A földön heverő fekete, göndör hajú fiatalember mellé térdelt, és kitapintotta a nyaki ütőerét. Gyenge volt a pulzusa, de élt. Bal oldalára fordította a tehetetlen testet, hogy a légutak szabadon maradjanak, aztán mentőt hívott.

Megvárta, míg kiérnek, és amikor a fiút a mentőkocsiba emelték, valami bizonytalan, homályos érzés miatt megkérdezte, hová viszik a sérültet. Amikor kiderült, hogy az ő kórházába, csak bólintott, aztán visszaindult a kocsijához.

Mire beért a klinikára, ebbe a mindig gyógyszer- és tisztítószer-szagú nagyüzembe, már a saját páciensein gondolkozott, és elfeledkezett a balesetről és a fiúról is.

Az irodájához érve most is megdobbant a szíve, amikor szeme egy pillanatra megállt a fényes táblán – Dr. Egry Adorján osztályvezető orvos –, aztán belépett a birodalmába.

Büszke volt arra, amit elért, mert tizenhárom évvel ezelőtt szinte a semmiből építette újra az életét. Miután hetekig rehabilitációs intézetben volt, mert alkohollal és gyógyszerrel próbálta enyhíteni az elviselhetetlen gondolatot, hogy le kellett mondania a fiáról, kapott még egy esélyt. Visszavették az osztályra.

Keményen dolgozott, az orvostudományok kandidátusa lett. Aztán, amikor a főnöke nyugdíjba ment, nemcsak fekete malaclopóját hagyta rá örökölni, de az osztályvezető főorvosi címet is.

Jó hírű, elismert sebész lett. Ezt akarta. Mindent feladott érte.

Asztalán most is ott várta az aranyszegélyű kávéscsésze, amit egyik karácsonyra kapott Zsuzsától, az asszisztensnőjétől, a kortalan, apácaarcú asszonytól, aki évek óta dolgozott mellette csendes kötelességtudással.

– Nárády doktor már kereste – mondta, amikor kitöltötte a kávé.

Adorján visszahívta a kollégáját.

– Megnézted a CT-ke? – kérdezte.

– Hát, elég nehéz eset – sóhajtott Nárády. – Úgy látom, az a daganat a májban nagyon közel van az artériához. Lehet, csak felvágjuk, és varrhatjuk is össze.

– Meglátjuk – tette le a telefont Adorján. Orvosként nem ismert lehetetlent. Olyan eseteket is elvállalt, amiket kollégái már nem, mert bízott magában és a nagyapjától örökölt, finom ujjában.

A beteg erős testű, ötven év körüli férfi volt. Nem a sebészek álma, gondolta Adorján. És tényleg hosszúra nyúlt a műtéti terület szabaddá tétele, aztán pedig szüksége volt minden figyelmére és legendásan biztos kezére, hogy a szürkésfehér, idegen sejteket eltávolítsa a máj artériájáról.

Négy és fél óra múlva varrta össze a sebet.

A beteg felesége a kórteremben várta. Adorján nem szerette ezt a részét a munkájának, megmondani az igazat a hozzátartozóknak. Az asszony az ágy melletti széken ült, tekintete a pedánsan elrendezett takaróra meredt, ami hófehéren, baljós tökéletességgel simult az üres ágy matracára. A nyíló ajtó hangjára felkapta fejét, felállt, sápadt arca sírós, szánni való fintorba torzult.

Adorján vett egy nagy levegőt.

– Attól tartok, későn kerültek hozzám, asszonyom. A daganat gyermekököl nagyságú volt, egy része teljesen rátapadt a máj artériájára.

Az asszony nem szólt, és nem kérdezett semmit.

– Szinte úgy kellett leborotválnom az érről a daganatos részeket
– folytatta Adorján. – Amit tudtam, megtettem.

– És mi várható?

– A máj kényes szerv, a műtét során a daganatos sejtek visszakerülhetnek a véráramba, és újramezklődhet a folyamat.

A nő becsukott szemmel, összepréselt szájjal állt, aztán olyan hangon, mint aki már mindent tud, azt suttocta.

– Köszönöm, doktor úr.

Ahogy ott álltak egymással szemben, Adorjánban kényelmetlen érzés ébredt, és nem csak az asszony szinte tapintható elkeseredettsége miatt.

Arra gondolt, hogy ez a férfi ötvenöt éves. Még *csak* ötvenöt. Mint ő. És maximum fél éve van hátra. Nyomorult rák! A tudomány még mindig csak utána kullog...

Mire visszaért az irodájába, úgy érezte, cserben hagyta híres álólképessége.

Fájt a háta.

Ekkor eszébe jutott a reggeli baleset. Most öltött benne testet az a reggeli kósza benyomás, ami akkor – ott, a földön heverő test mellett – épp csak átfutott a fején.

A járdaszélen fekvő, sérült fiatalember, azzal a göndör, fekete hajjal, a fiára emlékeztette.

Puritán életet élt.

Lakását a legegyszerűbb praktikummal rendezte be, nem voltak puha szőnyegek, antik műtárgyak, semmi, amit egyébként körülményei megengedtek volna.

Amikor hazaért, főzött magának egy teát, megmelegítette az útközben vásárolt kínai ételt, és megvacsorázott. Később levett a polcra egy kék gerincű könyvet. Kamaszkorától szerette a verseket, sokat fejből is tudott idézni, mindannyiszor elkápráztatva vele Ákost.

Fiatal fiúként támaszt talált a szép zenéjű szavakban, úgy érezte, pontosan azt a magányosságot és meg nem értettséget fejezik ki, amit akkoriban maga is érzett. Később pedig, már gyakorló orvosként, annyit találkozott a nyers hússal, a vérrel és az emberi ürülékkel, hogy jólesett a világ dolgait allegóriákon, filozofikus gondolatokon keresztül értelmezni és megfogalmazni.

Este tízkor megszólalt a mobilja.

Nem szerette az ilyen késői hívásokat, általában azt jelentették, valamelyik betegénél komplikáció állt be. De most Ákos neve villogott a kijelzőn. Megkönnyebbülten fogadta a hívást.

Máskor is váltottak néhány szót esténként, ha aznap nem tudtak találkozni. Adorján most a délelőtti, nehéz műtétről mesélt, és nem kellett részletekbe bocsátkoznia, mert Ákos értette, miről beszél. Sokszor megjegyezte, nem irigyl, hogy szinte zéró sikerélménnyel végzi ezt a munkát. Ő ilyenkor mindig azt válaszolta, ezekben az esetekben már pár hónap is siker. Pár hónap haladék és remény a betegnek és a családnak.

– Ja, és reggel volt egy kis koccanásom – tette hozzá.

Ákos rögtön nyugtalankodni kezdett.

– Ugye, nem történt bajod?

Sokan nem is hitték volna róla, hogy ennyire aggodalmaskodó is tud lenni, mert egyébként céltudatos, és sokszor a könyörtelenségig észszerű ügyvéd volt. De Adorján ismerte őt, és tudta, miért ilyen.

Az anyja színésznő volt, aki könnyed nemtörődomséggel nevelte, kapcsolatuk egy felszínes, bohókás, mindig happy enddel végződő színdarabra hasonlított. Ákos, saját bevallása szerint, lubickolt ebben a korlátok nélküli életben. De Adorján tudta, nem véletlen az a szoros ragaszkodás és az a néha már túlzásba vitt féltés, amivel körülveszi őt. Úgy viselkedett, mint egy apa, aki mindazt meg akarja adni a másiknak, amit ő sosem kapott meg a szüleitől.

– Én jól vagyok – nyugtatta meg Ákost. – Egy húsz év körüli fiút ütött el egy autó.

– Meghalt?

– Nem. Nem hiszem.

– És?

– Ahogy megláttam azt a fiút, támadt egy furcsa érzésem. Fekete, göndör haja volt...

– Ne hülyéskedj – szakította félbe Ákos –, ugye nem arra gondolsz, hogy a fiad volt!?

A kérdésben ingerültség vibrált, azokra a vitákra emlékeztette Adorjánt, amikor Ákos gyávának nevezte őt, mert lemondott a fiáról, és később sem kereste meg.

Nem válaszolt semmit.

A hosszúra nyúló csendből Ákos megérezhette a neheztelést.

– És hol van most az a fiú? – kérdezte, és hangsúlyában ott volt, „jól van, nem akartalak bántani”.

– Nálunk, a baleseti osztályon.

– Utánaérdeklődtél?

– Nem, nem volt időm. Csak hazafelé jutott eszembe újra. De majd holnap megkérdezem, mi van vele.

– Oké, Adorján, de azért ne várj csodát! Ne hidd, hogy te nem teszel semmit, és egyszer csak eléd pottyán a fiad.

Adorján rosszkedvűen tette le a telefont. Tulajdonképpen bánta már, hogy szóba hozta azt a balesetet, meg a fiút a fekete, göndör hajával.

Másnap délben mégis lement a sürgősségi osztályra. Egy kétágyas kórteremben találta meg a húsz év körüli fiatalembert, oldalára fordulva aludt. Megnézte a kórlapját. Kiss Áron, így hívták.

Nem az ő fia volt.

Adorján egyszerre érzett megkönnyebbülést és csalódottságot. Csalódása csak leheletnyi volt, mert racionális emberként nem bízott a véletlenekben, orvosként pedig megtanulta, hogy csodák nincsenek.

De valami mégis történt azon a délelőttön.

Az idegen fiatalember látványa elültette benne a fia utáni vágyat, hogy aztán apró magból mélyen gyökerező akarássá nőjön.

Hat éve ismerte meg Ákost.

Akkor már hosszú évek óta nem akart szeretni senkit, mégsem tudott védekezni, mikor a hanyagul elegáns, szőke ismeretlen hozzá lépett, és szép férfiarcán azzal a fiús mosollyal kezét nyújtott. Érintésének melege szétáradt Adorján testében, és megmásíthatatlanul olvasztani kezdte az érzéseire kényszerített jégpáncélt.

– Örülök, doktor úr, hogy találkoztunk – mondta az idegen, és világosbarna szeme ironikusan megvillant, amikor hozzátette: – Az anyám megváltóként tekint magára.

Adorján akkor frivolnak érezte ezt a megjegyzést, de az idők folyamán rájött, hogy ez a csipkelődés és a látszólagos nemtörődöm-ség sokszor csak önvédelem Ákosnál.

Később is találkoztak néhányszor a kórház folyosóján, vagy a betegágyánál, amikor Ákos látogatóba jött az anyjához.

Mégis, kapcsolatuk egy ideig csak orvos és hozzátartozó viszonya maradt, és Adorján minden erejével küzdött, hogy ezt a józan, racionális határt ne lépjk át.

Aztán egy délután összefutottak egy zeneműboltban. Kiderült, mindketten imádják a gitárt.

– Egy virtuózt veszített a haza azzal, hogy végül sebész lett belőled – jegyezte meg Ákos, amikor először hallotta Adorjánt játszani.

Az első találkozást követte a többi, és hetek múlva, amikor az anyja temetése után Ákos felhívta a lakásába, és ő meglátta szemében azt az elveszett szomorúságot, nem mondott nemet.

Azon a napfényes délutánon körbeölelte őket a zene, *Just a perfect day*, énekelte Lou Reed, és ők valóban tökéletesnek érezték azt a napot.

Akkortól tekintették magukat összetartozónak.

Külön lakásban laktak.

Adorján megszokta, hogy egyedül él, és szerencsére Ákos sem erőltette az összeköltözést.

– Legalább minden találkozásunk ünnep lesz – mondta –, nem koptatja meg őket a hétköznapiok nyúge.

Ha együtt töltötték az éjszakát, általában Adorján aludt Ákosnál, a múlt század polgári otthonait idéző, Duna-parti lakásban, ahol a nehéz börgarnitúra és a falakon körbefutó, zsúfolt könyvespolcok egy minden tekintetben gazdag élet hangulatát árasztották.

Ha a múltó évek alatt Ákos a szemére vetette, hogy miért nem tudott időben szembe nézni a másságával, ő mindig felcsattant:

– Persze, neked könnyű volt, te máshonnan indultál, egy budai úrifú voltál, felvilágosult családdal, nem pedig egy borsodi

bányászgyerek, mint én, akinek a falujáig még a vonat sem jutott el, nemhogy a homoszexualitás híre.

– Ne magyarázkodj – mondta ilyenkor Ákos –, te gyáva voltál, inkább nem harcoltál a fiadért, csak nehogy kiderüljön a titkod!

– Ugyan már! – védekezett Adorján. – Te simán eljátszhattad a mostohaapád ügyvédi irodájában, hogy „meleg vagyok, ide löjtek, ha mertek”! De én mit csinálhattam a kórházban? Kiálltam volna, hogy drága igazgató úr, tisztelt kollégák, kedves betegeim, meleg vagyok!? Te is tudod, hogy akkoriban ez egy nyilvános, egzisztenciális öngyilkosság lett volna!

Ákos csak legyintett ilyenkor.

– Hagyjuk. Ezt akkor sem fogom megérteni soha. Lemondani egy gyerekről!

Adorján pedig újra és újra próbálta elmagyarázni, milyen események láncolata vezetett odáig, hogy végül apa lett, aztán meg elhagyta a fiát. De hiába, Ákos mindig türelmetlen lett.

– Mindannyiunk fejében van egy Pandora-szelence – mondta –, és milyen jó, hogy van, mert oda besöpörhetjük a sérelmeinket, a bűneinket, aztán lelakatoljuk, és élünk tovább. De te a múlt fájdalommai mögé bújsz, mert még mindig nem mered felvállalni magad!

És ő számtalanszor végiggondolta ezt, és mindig oda jutott, bár csak ilyen egyszerű lenne ez, mindent elfelejteni, hagyni a múltat, és a fia elé állni.

De nem az.

Akkor kezdődött minden, amikor a Tiborral töltött éjszakát és anyám öngyilkosságát összebilincselte bennem a büntudat.

Hosszú évekig szorított a szégyen, hogy nem voltam mellette, hogy egy férfival szeretkeztem, miközben ő a halálra készült. Ákos

ezt nem akarja megérteni, pedig talán minden másképp történik, ha a lelkiismeret nem alakítja át az események véletlen sorozatát ok-okozati összefüggéssé. Akkor talán hamarabb elfogadom, hogy én más vagyok, mint a többi férfi, és nem követem el azokat a hibákat, amik végül odavezettek, hogy el kellett hagynom a fiamat.

De én elkövettem őket.

Az anyám halála előtti napon Tibor meghívott egy Omega-koncertre a diósgyőri stadionba.

Meleg, mámoros este volt, egy ritmusra hullámszórt a tömeg, a dübörgő zene felrepített és szabaddá tett, úgy éreztem magam, mint egy madár, aki hosszú rabság után kiröppen a kalitka fogságából. Hosszúra nyúlt a koncert, Tibor szorosan mellettem állt, a többiekkel együtt tapsoltunk, csápoltunk és füttyültünk, nem hagytuk, hogy a koncert véget érjen; újra és újra a színpadra hívtuk a zenészeket.

Végül lekéstem az utolsó buszt is, és akkor Tibor felhívott magához.

Emlékszem a lakására, a barna mintával hengerelt, sárga falakra, az öregségszagra és Tibor mentegetőzésére, hogy a nagymama élt itt régen. És élenken emlékszem rá is, ahogy a szoba közepén áll és gitározik, teste ring a zenéje ütemére, és én szépnak látom őt.

Ma is fel tudom idézni azt a bizsergető érzést, ami valahol a testem közepén keletkezett, és vele együtt azt a belső hangot is, ami ijedten megszólalt bennem, NE!

És emlékszem mindenre, ami azután történt, hogy Tibor leült mellém a kanapéra. Az éjszaka csendjére, és kezének érintésére; a szája ízére, ami savanykás volt a vörösbortól; a meztelen testére, ahogy az enyémhez simul. És örökre, kitörölhetetlenül emlékszem

arra az akkor még számomra ismeretlen élményre, arra a végső, áradó érzésre, amit az ő karja között éreztem először.

De reggelre elmúlt a koncert és a szerelem egymást erősítő, magasba repítő mámor, és én szárnyaszegett, földre zuhant madárként ébredtem. Úgy menekültem Tibor lakásából, mintha bűnös lennék, obszcén szavak, visszataszító mendemondák jutottak eszembe, és hazafelé a busz kereke azt surrogta, „mit tettél, mit tettél”.

Aztán otthon, a hideg, homályos konyhában ott ült a nagyném, Mari, és sírt.

Az anyád megmérgezte magát.

Az első busszal visszamentem Miskolcra, a kórházba. Azon a délutánon, az anyám kórházi ágya mellett – akár egy madarat a kalitka rázáródó ajtaja –, hosszú időre foglyul ejtett a büntudat, és nem eresztett. A szerelem éjszakájának emléke összekapaszkodott bennem az anyám halálát kísérő sötét árnyakkal, a vészterhes csenddel, a kórházzsaggal, a könnyek sós ízével, a félelemmel és az önváddal. És hiába próbáltam később, már orvosként, racionálisan gondolni anyám öngyilkosságára, meg annak okára, a depresszióra és a korai menopauzára, minden józan diagnózist elsöpört a visszatérő gyötrődés. Újra és újra ott dörömbölt a fejemben, „te voltál az oka, hogy meghalt, mert magára hagytad, Tibort választottad”.

A büntudat azt is megakadályozta, hogy szembenézzek önmagammal. Inkább elhatároztam, hogy normális leszek, nem buzi, mert az bűn, megöltem vele az anyámat. Ha néha mégis lefeködtem egy férfival, a testem tette, amit kell, de az együttlét nem volt több, mint a már-már elviselhetetlen szomjúság vagy éhség

enyhítése, és amikor elengedtem azt, akit épp öleltem, igyekeztem minél előbb elfelejteni őt is, és azt is, ami történt.

Kevés kalandom volt, mert hosszú évekig másvalaki életét éltem, azét, aki lenni akartam. Mélyen magamban megőriztem Tibor ölelésének forró, felszabadító emlékét, de ha a felszínre tolakodott, a tudatom igyekezett elnyomni minden mással együtt, ami arra emlékeztetett, ki vagyok valójában.

Az én Pandora-szelencémben a vágyak raboskodtak, és én évekig örököttem felettük, küszködtem, ki ne szabaduljanak. Azt hittem, ezt lehet így.

De egyszer csak jött valaki, megláttam, megérintettem, és nem akartam elengedni. Pandora szelencéje kinyílt.

De akkor már Évával éltem.

És volt egy kisfiam.

Adorján hátfájása makacsnak bizonyult.

Elmúlt a vénasszonyok nyara, jött a hűvös ősz, és sem a reumatológus kolléga, sem a masszázs, sem a gyógytorna nem tudott segíteni.

Ekkor komolyan elkezdett foglalkozni a gondolattal, hogy a fájdalom hátterében valami más, a balesetben szerzett húzódásnál komolyabb ok állhat. Orvos volt, ismerte a daganatos betegségek alamuszi természetét, de míg a leletek nem erősítették meg a gyanúját, nem akart arra gondolni, hogy rákos.

Ákosnak nem is említette a kivizsgálásokat, tudta, csak felizgatná őt, és a várakozás feszültsége felborítaná mindennapi életüket.

Azt akarta, menjen minden úgy, mint régen.

Azon a napon, amikor végül valamennyi leletét kézhez kapta, vihar tombolt a városban. Még ömlött az eső, de a nap sugarai már

utat találtak a nehéz felhők között, és fényes szivárvány jelent meg az égen. Adorján az ablaknál állt, nézte ezt az eget a földdel összekötő, színes hidat, és sötéten kavargó gondolatai egy pillanatra elidőztek a látványnál.

Valahol olvasott arról, hogy szivárványt látni azt jelenti, az ember élete új fordulatot vesz, új dimenziók nyílnak meg előtte. Új dimenziók, gondolta, és az asztalra hajította a leleteket.

Szeme egy hosszára nyúló percre megállt a rendetlenül szétterülő fehér lapokon, aztán, mintha ezzel eltüntethetné róluk a környéketlen diagnózist is, összeszedte őket és bezárta a fiókjába.

De fejében továbbra is ott dobolt az a két rettenetes szó. Hasnyálmirigy-daganat.

Ákos sírt, amikor elmondta neki, hogy beteg, és mire kell számítani.

– Nem szabad sírni, úgysem old meg semmit – ölelte át Adorján.
– El kell fogadni a megváltoztathatatlant, és megpróbálni a hátralévő időt minél jobban kihasználni. A bánat ráér azután.

Pedig maga is bánatot érzett.

Tudta, örökre el fognak veszni a tökéletes napok, és azok is, amiket elmulasztott tökéletessé tenni. Amiken már nem tud javítani, mert a múlt megtörtént, és az idő nem fordítható vissza. Kilépett az erkélyre, nézte a gyorsan futó felhőket a késő délutáni égen. Arra gondolt, jó lenne elmerülni puha, fehér pamacsukban, körülölelnek, és a végtelenbe ringatnák.

De nem lehet.

Közeledett a karácsony.

Mire az utcákat elárasztották a szeretet köntösébe csomagolt, vásárlásra buzdító nyers reklámok, kiderült, hogy a daganat rossz

helyen van, Adorján nem műthető. Az onkológus kolléga kemoterápiát javasolt, de ő visszautasította.

Tudta, nem érne el vele semmit, ráadásul a mellékhatások csak tönkretennék a hátralévő időt. Most sokat segített életfilozófiája, az a híres racionalitása, ami oly sokáig szálka volt Ákos szemében, mert ez az egyébként ridegnek ható távolságtartás megóvta az önsajnálát csapdájától.

Azelőtt is sokat utaztak, most pedig minden hétvégére igyekeztek programot csinálni, mert gyakran telepedett közéjük a csend.

Rossz csend volt.

Jobbnak tűnt elmenni valahova, mert az új környezet, a hétköznapiától eltérő tevékenységek elterelték figyelmüket a betegségről, és *a semmi sem változott* tünékeny illúzióját keltették bennük.

December közepén átmentek Párkányba, volt ott egy kocsmá, amit szerettek. Huszonnégyszáz forintot kínált, többek között Guinness, Adorján kedvencét. Egy kis hotelben foglaltak szállást a fürdő közelében, és az esti sörözés előtt kirándulni indultak.

Hófedte úton haladtak előre, a domb lábáig elkísérte őket a városszéli házak kéményeiből előgomolygó füst kesernyés, égő avarra emlékeztető szaga, aztán feljebb jutva már csak a tél hideg, tiszta illata maradt velük.

Adorján érezte, Ákos most is figyeli őt, bírja-e még az emelkedőt, pedig kérte már százszor, ne vizslassa állandóan, mert idegesíti ez a túlzott aggodalom.

– Jó, hogy eljöttünk. Szép itt – mondta, hogy jelezze, jól érzi magát.

Szótlatlanul lépegettek, a csendet csak a talpuk alatt csikorgó hó és az elgémberedett ágak egymásnak felelő, pattogó hangja törte

meg, ahogy a madarak megtelepedtek rajtuk, aztán a hidegtől vagy a nap csalóka fényétől hajtván ellökték magukat, és felrepültek a magasba.

Arcukat a tél jeges fullánkjai szurkálták, és ők, mint a gyerekek, nevetgéltek egymáson, mert lélegzetük párája dérré válva ráült szempillájukra, olyan lett, mintha hirtelen megöszültek volna.

A dombtetőn érintetlen, szűz fehérség fogadta őket. Messzire el láttak, szemben, a Duna túlsó partján, az esztergomi bazilika időtlen méltóságát játékosan enyhítette az éjszaka hullott hó; három hagyományok palotája most három nagy, vidáman csillogó hógolyónak tűnt.

Ekkor – távol a hóeséssel nyűglődő várostól, a kórházról és a leleteitől – Adorjánt béke töltötte el.

Most kéne megállítani az időt, gondolta.

Este aztán elmentek a Green Pubba, itták a Guinnesszt, tervezgették a közelgő karácsonyt.

Éjszaka pedig szeretkeztek.

Együttléteik hevességét ugyan megfakította az idő, de valahányszor ölelték egymást, Ákos ismerős teste újra és újra jóleső bizonyossággal töltötte el Adorjánt, úgy érezte, hazaérkezett.

Páciensei sokszor panaszkodtak, hogy férfierejüket felemésztette a betegség, de neki szerencséje volt. Talán most is az őseitől örökölt, elfogyni nem akaró életenergia segített, de kívánta a szexet, és fontosabb lett számára, mint bármikor korábban. Mióta tudta, hogy beteg, a szeretkezés több volt mint egyszerű örömforrás.

– Látod, még föláll – mondta most is gyerekes örömmel.

Boldoggá tette, hogy teste nem adja meg magát olyan könnyen az enyészetnek.

Hallgatom Ákos egyenletes szuszogását.

Ő hisz és reménykedik. Nem létezik, hogy a huszonegyedik században nem lehet legyőzni ezt a betegséget, mondogatja, és gyűjti a csodálatos gyógyulások történeteit. Ezekbe kapaszkodik. Jövőt álmodik magunknak. De én orvos vagyok, tudom, mit jelentenek a leleteim. Pár hónap haladék.

Éjszakánként, ha nem tudok aludni, sokat gondolkodom. Vannak olyan helyzetek az ember életében, amikor bizonyos szavak és mondatok különös értelmet nyernek. Számot vet az életével – micsoda elcsépett, agyonhasznált kifejezés. Régen csak legyintettem és mérgelődtem volna, ha egy regényhős kapcsán ezt olvasom. Szerencsétlen író, hát nem tudott eredetibbet kitalálni? Most meg magam is ezt teszem. Számot vetek az életemmel.

Gyakran gondolok az apámra. Robusztus felépítésű ember volt, testén és lelkén ott viselte a gyötrelmes bányászélet örökségét, egy olyan sorsét, amiben benne volt a parancs: a nehézségeket tűrni kell, különösen egy férfinak. Apáról fiúra hagyományozódott a családban ez az alapelv, és nálunk is így kellett volna lennie.

De nem így volt.

Anyám nagyon féltett, késői, sok vetélés után megmaradt, egyetlen gyereke voltam, gyenge, vékony kisfiú. Talán ezért volt az apámban mindig valami idegenkedés velem szemben. Még ma is fel tudom idézni azt a görcsös és hiábavaló igyekezetet, amivel meg akartam felelni neki. De ő, ha rólam volt szó, legtöbbször csak legyintett. Gyenge legényke, sose fog kibújni az anyja köténye mögül.

Nem hibáztatom. Az ő életének premisszája az erő és a férfi-becsület volt. Üss, ha kell, mondta mindig, de én képtelen lettem

volna bárkire kezet emelni. Az apám szemében gyáva nyúl voltam.

Tízéves lehettem, amikor egy délután elvitt bokszedzésre, Miskolcra. A tréner, miután felvitt a ringbe és kipróbált, azt mondta apámnak, Feri, ez a fiú sose lesz bokszoló. Fél. Tanítsd inkább balett-táncosnak!

Nagyon szégyelltem magam. Láttam apám elsötétülő tekintetét, és emlékszem a hangjára, amikor otthon anyám elé penderített, és azt mondta, na, itt a fiad. Anyámasszony katonája!

Azt hiszem akkor távolodott el tőlem végleg, és akarva-akaratlanul elültetett bennem egyfajta alkalmatlanságérzést. Sose lesz belőled férfi, ez volt a tekintetében. Nem vádолоm emiatt. Ő ilyen volt. Egyszerű ember, nem jobb, nem rosszabb, mint mások. Csak éppen én nem tudtam a férfiasságról vallott nézeteinek megfelelni.

Megbuktam mint gyerek.

Sokszor beszélünk erről Ákossal, ő mindig azt mondja, ne gyötörjem magam miatta, minden fiú kínlódik az apjával. Tudom. De úgy tűnik, nálunk átok ül az apa-fiú kapcsolaton. Nem voltam jó fiúnak, mert olyan voltam, amilyen. És később nem voltam jó apának sem. Mert olyan vagyok, amilyen.

Nyáron múlt tizenhárom éve, hogy utoljára beszéltem a fiammal, mert Éva azt mondta, ha nem mondok le minden jogomról a gyerekekkel kapcsolatban, akkor világraszóló botrányt csinál.

Én akkor szerelmes voltam, válni akartam, de csendesen, cirkus nélkül, mert élénken élt bennem egy szívsebész kollégám esete, aki pályája csúcán mindent elveszített, amikor kiderült róla,

hogy a fiúkat szereti. Én nem akartam így járni. Féltettem a karrieremet.

És félttem attól is, hogy ha hosszan vitatkozunk Évával a gyerekekkel kapcsolatos jogokról, előbb-utóbb kiderül Tomi számára is, hogy homoszexuális vagyok. Akkor azt gondoltam, gyerekek még, nem értené meg, és szégyellné magát miattam. Ezt sem akartam.

Úgyhogy elhagytam a fiam.

Karácsony előtt két nappal kérte meg Ákost, hogy segítsen.

Azon a dermesztően hideg estén egy budai kisvendéglőbe mentek vacsorázni. Süvített a szél, a taxiból kilépve szorosan összehúzták magukon kabátjukat, és sietősen nyitottak be a színes égőkkel és fenyőágakkal díszített bejáraton.

Az ünneplőbe öltözött étteremben forró puncossal kínálták őket, illata összekeveredett a meleg, sárga fénnel égő karácsonyi gyertyák viaszszagával. Az asztaloknál elegáns vendégek ültek, csendesen beszélgettek, mintha tudnák, az ünnep varázsát darabokra törné egy felcsattanó szó, egy hangos nevetés.

Halk zene szólt, Bring Crosby énekelt csillogó, régi, fehér karácsonyokról.

Az ablak mellé telepedtek le, ahonnan a barátságtalan, jeges utca mesebeli képet mutatott, lámpaszemei csillogó kristállyá fénysítették a sűrűn kavargó hópelyheket.

Amikor a csokornyakkendő pincér melléjük lépett, halászlét, Adorján kedvenc ételét, és rántott halat rendeltek. Vörösborot ittak hozzá, mint régen. Próbáltak úgy élni, mintha az elmúlás nem ólálkodna körülöttük, de bármennyire igyekeztek is, minden megváltozott.

Amikor Ákos megkérdezte, ízlik-e a halászlé, Adorján tudta, hogy a hétköznapiinak tűnő kérdés azt jelenti, tud-e rendesen enni, nem érez-e hányingert vagy fájdalmat.

– Jól vagyok, ne aggódj – felelt a ki nem mondott kérdésre.

Fizikailag valóban jól érezte magát ezen az estén, de – talán az ünnep közelsége miatt – egyre többet gondolt a fiára. Régi karácsonyok jutottak eszébe, amikor Tomi még kisgyerek volt.

– Szeretném látni a fiamat – mondta.

– Itt az ideje.

– De félek.

– Mitől?

– Hogy nem akar látni.

– Az apja vagy, mért ne akarna?

– Tudod jól.

Adorján érezte, veszélyes irányba kanyarodott a beszélgetésük, mert sokszor csúnyán összevesztek, ha ő azzal védekezett, azért nem kereste a fiát, mert félt, hogy Tomi esetleg szégyellné őt. És Ákos szeme valóban megvillant, de csak annyit mondott:

– Ha sose találkozol vele, sose fogod megtudni, hogy elfogad-e téged annak, aki vagy.

Hát ez az, gondolta Adorján.

Tomiról az elmúlt években csak Klári mamától, Éva anyjától hallott, akivel időről időre beültek valahová nagy titokban, és akinek guruló szavaiból megismerte Tomi életének fontosabb eseményeit, az otthonról kicsempészett fényképeken pedig azt is látta, hogyan lett a bájos kisfiúból jóképű fiatalember.

De azt nem tudhatta, hogy a szelíd, okos gyerek milyen felnőtté vált, hogy gondol-e még az apjára, és ha igen, milyen érzésekkel, mert ha Klári mamát erről faggatta, ő csak hümmögött.

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha örökre és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatod vele.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

– Nem szoktunk mi otthon rólad beszélni. Ismered Évát, amiről ő eldöntötte, hogy nincs, az nem létezik.

Adorján valóban ismerte Évát, de most arra gondolt, eltelt tizenhárom év, mindenki változik ennyi idő alatt. Talán Éva is. És ha mégsem, nem kell már az ő beleegyezése, hogy láthassa Tomit, hiszen a fiú mostanra nagykorú lett.

– Igazad van. Itt az ideje, hogy találkozzak a fiammal – forgatta ujjai között a borospoharat, aztán olyan határozottan tette le az asztalra, mintha pontot tett volna egy lezárt, alaposan végiggondolt mondat végére.

– De nem akarom, hogy megtudja, hogy beteg vagyok. Ha még elfogad apjának, ne sajnálatból tegye! – mondta.

Ákos átnyúlt az asztalon, és megfogta a kezét.

– Igazad van, jól teszed.

– De segítened kell. Nem akarok ajtóstól rontani a házba. Szeretném, ha először te keresnéd meg.